

Pakty integrity

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL

Česká
republika

Pakt integrity je mechanismus spolupráce veřejného subjektu nebo skupiny subjektů s občanskou společností s cílem zajistit, aby příslušné orgány a uchazeči jednali v mezích stanovených zákonem, řešili riziko korupce a posilovali důvěru veřejnosti v daný projekt zadávání veřejných zakázek.

Prostřednictvím třístranné smlouvy se zúčastněné strany zavazují zdržet se jakéhokoli korupčního chování a zvýšit transparentnost celého procesu a odpovědnost za výsledky. Smlouva proto obsahuje nezávislý mechanismus monitorování dodržování závazků a příslušných právních předpisů vedený občanskou společností. Vykonané práce ze strany monitora jsou monetizovanou službou.

Vzhledem k rozmanitosti projektů týkajících se zadávání veřejných zakázek pravděpodobně neexistuje jediné řešení v oblasti prevence a řešení rizik špatného hospodaření, podvodů a korupce. V různých projektech či v různých zemích se tato rizika mohou projevat odlišně.

Existují však přesvědčivé důkazy, že strategie založené na otevřenosti, zapojení občanů a externím monitorování mohou snížit pravděpodobnost korupce a podvodů při zadávání veřejných zakázek. Mohou také zlepšit výsledky těchto projektů, a v konečném důsledku i důvěru veřejnosti. K dosažení právě těchto cílů je určen nástroj zvaný **Pakt integrity** (PI).

Ve spolupráci s Evropskou komisí byly Pakty integrity od roku 2015 do roku 2021 součástí 18 smluvních projektů v 11 zemích EU (jednomu z projektů se v tomto období věnovala i Transparency International Česká republika). Realizace těchto projektů ukázala, že pakt integrity poskytuje zadavatelům flexibilní rámec spolupráce s občanskou společností, dodavateli a občany. **Tento pilotní projekt přinesl několik klíčových výsledků:**

- Zlepšení metody a dokumentace zadávání veřejných zakázek vedoucí k lepším výsledkům.
- Pevně zavedené a z právního hlediska přijatelné postupy zadávání veřejných zakázek.
- Prevence neoprávněného ovlivňování a pokusů o korupci.
- Zvýšení důvěry díky přiblížení projektu příjemcům.
- Příležitosti ke zlepšení postupů a vnitřních předpisů pro veřejné zadávání.

CO JE OBSAHEM PAKTU INTEGRITY?

Pakt integrity lze přizpůsobit konkrétním trhům, odvětvím a právním rámcům. Smlouva zakládající pakt integrity však musí obsahovat pět základních ustanovení:

1. Veřejný závazek

Prohlášení zúčastněných stran, kterým se zavazují dodržovat zákony a vyhnout se za všech okolností korupčnímu jednání. Výzva připojit se k těmto závazkům a dodržovat je platí též pro účastníky zadávacích řízení.

2. Nezávislý monitorovací mechanismus

Mechanismus vedený občanskou společností, který sleduje dodržování závazků a vydává doporučení směřující k prevenci korupce a zvýšení transparentnosti celého procesu – v případě potřeby je tento mechanismus podporován technickými odborníky.

3. Provozní pravidla

Základní pravidla a praktické záležitosti, např. odpovědi na otázky typu: Kdo vede monitorovací mechanismus, jakým způsobem

sobem je financován a jakým způsobem jsou vybíráni techničtí odborníci.

4. Přístup k informacím

Závazky a postupy umožňující monitorovacímu týmu včasný přístup k zadávacím údajům a informacím, případně podmínky přístupu k citlivým nebo důvěrným údajům, pokud je to relevantní.

5. Veřejný dosah

Pokyny a povinnosti monitora z prostředí občanské společnosti informovat veřejnost o vývoji projektu, včetně pravidelného zveřejňování monitorovacích zpráv. Veřejné orgány a monitori občanské společnosti mohou zvážit další kontextuálně specifická ustanovení na podporu transparentnosti, otevřenosti a angažovanosti v rámci daných projektů.

Pakty integrity tak již řadu let představují v mnoha zemích světa praxí osvědčený nástroj. PI vytvořila mezinárodní nevládní organizace Transparency International a poprvé byly v praxi implementovány v 90. letech minulého století. Od té doby je úspěšně využilo více než 15 zemí celého světa, včetně České republiky. Pakty integrity také získaly v roce 2019 prestižní ocenění od evropské ombudsmanky Emily O'Riley.

PAKTY INTEGRITY V PRAXI V ČESKU

S integrity pakty má v České republice zkušenost organizace Transparency International - Česká republika, která se zapojila do několika velkých projektů, například výstavby dvou nových pavilonů Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM).

Podrobnosti najdete na webových stránkách:

[více informací](#)